

Oslo 10.10.18

Innspillsnotat til Høring

Statsbudsjettet 2019 (kapitler fordelt til Helse og omsorgskomiteen)

Prop. 1 S (2018-2019)

Vi registrerer at ordet «pårørende» er brukt over 100 ganger i HOD sitt budsjettforslag, oftest for å synliggjøre at de er en «viktig ressurs». Men budsjettet som er fremlagt viser få tegn til å ta vare på våre «usynlige omsorgshelter» med konkrete tiltak for å bedre deres situasjon. Rett skal være rett: Det er positivt at man viderefører Pårørendeprogrammet med 11 mill til 2020 og har satt av 25 mill til rett til dekning av reise- og oppholdsutgifter for barn som pårørende. Men ellers er mye som før: Pårørende er en ressurs og ordet brukes som honnørord, uten at konkrete og nødvendige tiltak satt i en sammenheng.

Regjeringen skrev i sin plattform (januar 2018) at de skulle legge frem en Nasjonal strategi for pårørende. Vi kan dessverre ikke se at denne er nevnt noe sted i Statsbudsjettet.

Dere har fått oversendt Pårørendeundersøkelsen 2017 med de funn som gjøres blant 6025 besvarelser. Det er alvorlige signaler som sendes fra en stor gruppe.

Norge er det siste landet i Europa som stiftet en paraplyorganisasjon for pårørendeområdet, som skal arbeide for å forbedre pårørendes interesser og rettigheter, uavhengig av hvem man er pårørende til. Vi deltar i nordisk og internasjonalt samarbeid og har styreplass i den europeiske organisasjonen for pårørende – EuroCarers (www.eurocarers.org) Vi erfarer at vi på dette feltet er sent ute på en del områder som andre land har jobbet lenge med, men at vi på kort tid får til mye.

Pårørendealliansen skal synliggjøre pårørendes utfordringer i alle livsfaser og være en aktiv pådriver i utformingen av en pårørendepolitikk i Norge. Vi mener tiden nå er overmoden for at man løfter utfordringsbildet opp og setter av midler i budsjettet for helhetlig å kunne ivareta pårørendes/familiens stemme og rolle i vårt samfunn. Det trengs en grundig gjennomgang over flere departements ansvarsområder. Pårørende forholder seg ikke bare til helsetjenesten, de har sine egne liv og andre områder i samfunnet å forholde seg til, hvor pårørenderollen påvirker dem.

For å sikre at vi begynner å ta denne situasjonen på alvor ber vi om at det avsettes under følgende kapitler:

- Kap 761 : 10 mill til å iverksette utarbeide en Nasjonal strategi for pårørende som inkluderer departementene HOD, BLD og ASD som kan være utgangspunktet for en helhetlig pårørendepolitikk i Norge. (HOD)

- Kap 761 : 2 mill for å stimulere til å opprette egne pårørendeutvalg på institusjoner (HOD) i forbindelse med Leve hele livet
- Kap 761 2 mill til å utarbeide en pårørendekontrakt som avklarer ansvar og roller mellom pårørende og tjenestene og til prøveprosjekter (HOD) i forbindelse med Leve hele livet
- Kap 741: 6 mill til Pårørendealliansen som paraplyorganisasjon, som skal arbeide for å forbedre pårørendes interesser og rettigheter, uavhengig av hvem man er pårørende til (HOD)

Vi løfter også inn andre utfordringer tilhørende pårørendestrategi til høringene i Arbeids og sosialkomiteen (ASD) og Familie og Kulturkomiteen (BLD)

Vi står ellers til tjeneste for spørsmål eller mer informasjon!

Med vennlig hilsen

Anne-Grethe Terjesen

Fagsjef

Anita Vatland

Leder/styreleder